

Ulvilan kaupunki

Koulukuljetusopas

Sivistyslautakunta 26.5.2026 § XX

Sisällysluettelo

KOULUKULJETUSOPAS.....	2
YLEISET PERIAATTEET	2
Perusopetuslaki 6 §, Oppilaan koulupaikan määräytyminen	3
Perusopetuslaki 32 §, Koulumatkat	3
KULJETUKSEN JÄRJESTÄMINEN	4
Perusopetuksen kuljetukset.....	4
Esiopetuksen kuljetukset.....	5
KOULUMATKAN VAARALLISUUS, RASITTAVUUS, VAIKEUS	6
LIIKENNETURVALLISUUS.....	7
Vaaralliseksi luokitellut tieosuudet	9

KOULUKULJETUSOPAS

Uvilan kaupungin sivistyslautakunta hyväksyy koulukuljetuksia koskevat periaatteet ja ehdot, joiden mukaan Uvilan kaupunki järjestää maksuttomaan kuljetukseen, saattamiseen tai avustamiseen oikeuttavan koulumatkan. Oppaassa määritellään myös esiopetusta koskeva oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen ja vaarallisiksi luokitellut koulutiet.

Pääperiaatteina kuljetusten järjestämisessä ovat turvallisuus, tasapuolisuus, taloudellisuus sekä tarkoituksenmukaisuus.

YLEISET PERIAATTEET

Perusopetuslain 32 §:n mukaan koulumatkoilla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen, mikäli esiopetusta, perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pidempi.

Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka on oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu liian vaaralliseksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi.

Kuljetuksen vaihtoehtona sivistystoimiala voi tehdä päätöksen oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävästä riittävästä avustuksesta.

Koulukuljetusoikeus koskee oppilaan päivittäistä koulumatkaa kodin ja koulun välillä opetuksen edellyttämän koulupäivän mukaisesti.

Koulun järjestämä kerhotoiminta sekä perusopetuslain (628/1998) 48 b §:n mukainen **aamu- ja iltapäivätoiminta (iltapäivätoiminta)** ovat luonteeltaan **vapaaehtoista toimintaa**, eivätkä ne kuulu perusopetuslain tarkoittamaan varsinaiseen opetukseen tai koulupäivään.

Näin ollen osallistuminen kerhotoimintaan tai iltapäivätoimintaan ei laajenna kunnan velvollisuutta järjestää koulukuljetusta.

Mikäli oppilas osallistuu koulupäivän jälkeen järjestettävään kerhotoimintaan tai iltapäivätoimintaan (esimerkiksi klo 16.00 asti), kunnan velvollisuus koulukuljetuksen järjestämiseen määräytyy edelleen varsinaisen

koulupäivän päättymisajankohdan perusteella. Kuljetus voidaan järjestää koulupäivän jälkeen niistä kerhoista, joissa on erikseen varattu rahaa kyydytyksiin (esimerkiksi hankkeet).

Perusopetuslaki 6 §, Oppilaan koulupaikan määräytyminen

”Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä.”

Uvilan kaupungissa oppilaan lähikoulu määritellään oppilaan **Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluiden (tämä nykytilan mukaiseksi)** mukaisen asuinosoitteen mukaan.

Perusopetuslaki 32 §, Koulumatkat

Perusopetuslain 32 §:n mukaan oppilaalla on oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen, jos koulumatka on yli viisi kilometriä. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitettuun päivähoitosta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoitosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoitoon. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus.

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia.

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämipaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään lasten päivähoitoon lasten

päivähoidosta annetun lain 11 c §:ssä tarkoitetulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista päivähoito- ja esiopetuspaikan välillä.”

Koulun tehtävänä on järjestää kuljetusta odottavalle oppilaalle mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Esiopetusaika (neljä tuntia/päivä) on määritelty kunkin päiväkodin omassa toimintasuunnitelmassa. Esiopetuksen oppilaiden vanhemmat tai muu huoltaja turvaavat oppilaiden esiopetusmatkat saattaen tai järjestämällä muulla tavalla oppilaan turvallinen kulkeminen esiopetusmatkoilla. Jos lapsella on esiopetuksen lisäksi esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta, kuljetusetua ei myönnetä kotoa varhaiskasvatukseen eikä varhaiskasvatuksesta kotiin.

KULJETUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Koulumatka

Koulumatka mitataan kotipihalta koulun tai päiväkodin pihalle lyhintä mahdollista kulkukelpoista reittiä (pyörä- ja kävelytiet mukaan lukien) pitkin.

Perusopetuksen kuljetukset

Kun oppilaan koulumatka hänelle osoitettuun lähikouluun on yli viisi kilometriä järjestää sivistystoimiala maksuttoman kuljetuksen tai harkintaan perustuen myöntää riittävän avustuksen vanhemmille saattamista/kuljetuksen järjestämistä varten. **Jos 1. tai 2. luokkalaisen matka on yli 3 km, on myös hänellä oikeus maksuttomaan kuljetukseen.** Mahdollinen avustus maksetaan takautuvasti enintään sen lukukauden alusta, jolloin hakemus on saapunut Ulvilan kaupungille. Avustusta ei myönnetä, jos kuljetuksen järjestäminen on sivistystoimialalle tarkoituksenmukaisempi tai taloudellisempi vaihtoehto.

Oppilas voidaan velvoittaa kulkemaan omin neuvoin osa koulumatkasta.

Myös ns. **talvikaudenkuljetuksia** ei järjestetä muusta kuin erityisistä syistä esim. vaaralliseksi luokitelluilla tieosuuksilla.

Oppilaan käydessä muuta kuin hänelle osoitettua lähikoulua huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista

Yhteishuoltajuuden perusteella Ulvilan sivistyksen toimiala myöntää kuljetusedun oppilaan väestörekisteriin merkitystä virallisesta asuinpaikasta kuljetusetuuden myöntämisedellytysten täytyessä. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen (KHO 2006:10) mukaan kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää maksutonta koulukuljetusta sen huoltajan luota, joka asuu muualla kuin lapsen väestörekisteriin merkityssä vakituksessa asuinpaikassa.

Perusopetuksen ulkopuoliset kuljetukset

1. Aamu- ja iltapäivätoiminta

Huoltajat vastaavat aamu- ja iltapäivätoiminnan kuljetuksista.

2. Kerhot

Huoltajat vastaavat oppilaan haun koulussa toimivista kerhoista, jos reitillä ei ole kyseiseen aikaan kuljetusta.

3. Satakunnan hyvinvointialueen lyhytaikaisen huolenpidon päätöksen saaneet oppilaat.

Näiden oppilaiden osalta Ulvilan kaupunki neuvottelee perheiden kanssa, miten kuljetukset järjestään. Oppilaalla tulee olla Satakunnan hyvinvointialueen päätös saamastaan kuljetusoikeudesta.

Esiopetuksen kuljetukset

Ulvilan esiopetuksen oppilas saa kuljetusedun, kun matka kotoa lähimpään esiopetuspaikkaan tai varhaiskasvatuksen osoittamaan muuhun esiopetuspaikkaan on yli kolme kilometriä. Vanhempien omasta aloitteesta tapahtuva esiopetuspaikan hakeminen kauempaa kuin kotoa lähimmästä esiopetuspaikasta tai sivistystoimialan osoittamasta esiopetuspaikasta ei oikeuta kuljetusetuun.

Jos lapsi on ennen esiopetuksen alkua varhaiskasvatuksessa muussa kuin kotia lähimpänä olevassa varhaiskasvatuspaikassa, ohjeistetaan perhe tekemään siirtohakemus oman alueen kotia lähimpänä olevaan päiväkotiin

tai varhaiskasvatuksen osoittamaan esiopetukseen. Mikäli perhe haluaa lapsen jatkavan aiemmassa paikassa, lapsella ei ole kuljetusetua.

Jos esioppilaalla on esiopetuksen lisäksi esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta, ei kuljetusetua myönnetä.

Palvelusetelipäiväkodissa olevilla esioppilailla ei ole kuljetusetua. Pääsääntöisesti palvelusetelipäiväkoteihin ohjataan esioppilaita, jotka tarvitsevat myös sitä täydentävää varhaiskasvatusta eikä heillä näin ollen ole kuljetusetua.

Esioppilas saattaa joutua kulkemaan osan matkasta omin neuvoin kuljetusreittein varteen. Tällöin käytetään yksilöllistä harkintaa omavastuumatkan määrittelyssä.

Esiopetuksen kuljetusetu myönnetään ensisijaisesti myöntämällä esioppilaan vanhemmille tai muulle huoltajalle kuukausittain avustuksena julkisen joukkoliikenteen sekä aikuisen, että lapsen kausikortin maksu. Jos joukkoliikennettä ei voi käyttää lapsen saattamiseen esiopetusmatkoilla, sivistystoimiala voi harkintaan perustuen maksaa riittävän avustuksen lapsen esiopetusmatkojen kuljettamisesta omalla autolla. Vaihtoehtoisesti sivistystoimiala järjestää esiopetusmatkojen kuljetuksen muiden koulukuljetusten yhteydessä, jos lapsen saattaminen ei joukkoliikenteellä onnistu, perheellä ei ole omaa autoa käytettävissä tai kuljetuksen järjestäminen tulee sivistystoimialalle edullisemmaksi kuin avustuksen myöntäminen.

Oman auton käytöstä lapsen saattamiseen esiopetukseen ja esiopetuksesta takaisin kotiin maksetaan verohallinnon oman auton käytöstä työmatkoilla kalenterivuositteittäin hyväksymän vähennyksen suuruinen km-korvaus. Avustus maksetaan yhdestä edestakaisesta matkasta kodin ja esiopetuspaikan välillä. Avustus maksetaan takautuvasti enintään sen lukukauden alusta, jolloin hakemus on saapunut sähköpostitse mari.rannali@ulvila.fi

KOULUMATKAN VAARALLISUUS, RASITTAVUUS, VAIKEUS

Oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen, mikäli koulumatka muodostuu oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi.

Kuljetuksen järjestäminen koulumatkan liiallisen vaikeuden tai rasittavuuden perusteella edellyttää aina asiantuntijan lausuntoa. Lausunnon voi antaa lääkäri, psykologi tai muu asiantuntija tapauksesta riippuen ja lausunnosta on käytävä ilmi kuljetustarpeen syiden ja perustelujen lisäksi se, millä kulkumuodolla asiantuntija suosittelee kuljetuksen tapahtuvan. Lausunnosta on myös käytävä ilmi selkeästi, mille ajanjaksolle asiantuntija suosittelee kuljetuksen järjestämistä.

Koulutien vaarallisuuden arvioinnissa tarkastellaan paikallisia liikenteellisiä olosuhteita. Teiden liikennemäärät ja nopeusrajoitukset ovat tärkeimmät perusteet tien vaarallisuuden arvioinnissa. Ulvilan kaupunki käyttää Koulu-liitu-ohjelmaa, josta yleisten teiden vaarallisuustunnusluvut näkyvät.

Seuraavat seikat voivat vaikuttaa tieosuuden vaarallisuuteen yhdessä tai erikseen:

- tien toiminnallinen luokka
- tien ylityskohdat – näkyvyys
- liikennemäärät
- raskaiden ajoneuvojen osuus
- nopeusrajoitukset
- tien leveys
- piennarleveys
- tien mäkisyys ja kaarteisuus
- mahdolliset kevyen liikenteen väylät ja tievalaistus.

Lisäksi sivistyslautakunta päättää erikseen ne liikenneväylät, jotka ovat oppilaalle liian vaarallisia. Liian vaaralliseksi määritellyt liikenneväylät tarkistetaan välittömästi olosuhteiden muuttuessa.

Mikäli huoltajat anovat maksutonta koulukuljetusta koulutien liiallisen rasittavuuden, vaikeuden tai vaarallisuuden perusteella, on siitä tehtävä erillinen hakemus sähköpostitse mari.rannali@ulvila.fi

LIIKENNETURVALLISUUS

Oppilaan huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opastamaan lapsiaan liikemaan turvallisesti liikenteessä. Myös Ulvilan kaupunki ohjeistaa lapsia ja nuoria turvalliseen ja kohteliaaseen liikennekäyttäytymiseen. Ulvilan sivistyslautakunta painottaa vanhempien vastuuta lastensa koulu- ja

esiopetusmatkoista. Vanhempien on opastettava ja neuvottava lasta koulutien turvallisesta kulkemisesta ja huolehdittava, että oppilas käyttää heijastinta ja polkupyörä soveltuu turvalliseen kulkemiseen. Huoltajien on kuljettava mukana ja saatettava lasta, kunnes hän oppii itse kulkemaan ja huomioimaan liikennettä. Koulumatkan harjoittelu tulee aloittaa tarvittaessa jo ennen lukuvuoden alkamista.

Koulukuljetuksessa olevien lasten huoltajat vastaavat siitä, että lapsi pääsee turvallisesti autoon ja autosta kotiin. Liikennöitsijöiden/autoilijoiden vastuu kattaa liikennöinnin ajan.

Koulut / sivistystoimiala tiedottaa poikkeustapauksista edelleen liikennöitsijöille/autoilijoille ja koteihin. Kaikki tahot käyttävät tarvittaessa suoraa tiedottamista (vanhemmat, koulu, liikennöitsijät/autoilijat ja kasvatus- ja opetustoimisto).

Liikenne- ja viestintäministeriö edellyttää, että koulukuljetusauto on merkittävä edestä ja takaa omalla kilvellä, jonka voi korvata taksissa valaistulla koulukyytikuvulla. Autossa on oltava mukana tilaajan antama (sähköinen tai paperinen) kuljetusluettelo oppilaista. Oppilaiden on käytettävä turvavyötä niissä autoissa, joissa ne ovat. Myös kuljettajan tulee käyttää turvavyötä koulukuljetuksissa. Kuljetuksissa noudatetaan ministeriön asetusta koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuudesta.

Laki järjestyksenpitämisestä joukkoliikenteessä oikeuttaa kuljettajan poistamaan häiriötä aiheuttavan matkustajan, joka kielloista huolimatta jatkaa häiriön aiheuttamista. Matkustajaa ei saa kuitenkaan poistaa, jos siitä aiheutuisi vaaraa hänen terveydelleen tai se on hänen ikäänsä tai olosuhteisiin nähden kohtuutonta.

Oppilas voi vaikuttaa omaan turvallisuuteensa myös koulukuljetuksen ja julkisen liikenteen käyttäjänä. Kuljettajalle on taattava työrauha, jotta hän voi keskittyä ajamiseen. Oppilaat eivät saa myöskään häiritä muita matkustajia.

Koulumatkakuljetukset järjestetään ensisijaisesti joukkoliikenteen vakiovuoroja käyttäen tai tukeutuen muuhun olemassa olevaan Ulvilan kaupungin koulukuljetukseen.

Vaaralliseksi luokitellut tieosuudet

Uvilassa vaarallisiksi kouluteiksi on luokiteltu seuraavat tieosuudet

- Pori-Helsinki VT 2: valtatie ylitys (0.- 6.luokkien oppilaat)
- Pori-Tampere VT 11: valtatie ylitys (0.- 6.luokkien oppilaat)
- Yhdystie 12877 välillä Palokuja - Lattomeri (0.- 2. luokkien oppilaat), ei kevyen liikenteen väylää
- Pori-Kullaa maantie nro 2550 tieosuuksilla, joilla ei ole kevyen liikenteen väylää (0. - 3. luokkien oppilaat sekä 4. luokan oppilaat talviaikana)
- Alamäentie (0. - 2. luokkien oppilaat)
- Leineperentie, 60 km/h nopeusrajoitusalue (0. - 6. luokkien oppilaat)
- Laviantie, valaisematon osuus (0.- 2. luokkien oppilaat)
- Alho - Kuorila - Kaasmarkku (0. - 6. luokkien oppilaat)
- Sunniementie, talviaikana (0. - 6. luokkien oppilaat)

Vakuutukset; koulumatkat ja koulutapaturmat

Oppilaat ja esiopetuksessa olevat lapset ovat vakuutettuja koulussa, esiopetuksessa tai koulumatkan aikana tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus on voimassa aamulla koulumatkalla, koulupäivän aikana ja välittömästi koulun/esiopetuksen loppumisen jälkeen kotimatalla sekä koulun/esiopetuksen järjestämissä tapahtumissa. Vakuutus korvaa hoitokulut, ei omaisuus-/esinevahinkoja kuten vaatteet, kypärä jne. **Koulumatka kärsittää reitin suorinta tietä kotoa kouluun ja takaisin. Vakuutus ei ole voimassa, jos oppilas poikkeaa koulumatkareitiltä.**

Sivistystoimiala järjestää koulutapaturmista aiheutuvat kuljetukset koulumatkoille. Kuljetusten järjestämiseksi vaaditaan lääkärin kirjoittama lausunto, jossa määritetään kuljetusmuoto sekä aika.

KULJETUSOPPAAN VOIMASSAOLO JA YHTEYSTIEDOT

Ratkaisuvalta

Sivistyslautakunta hyväksyy esi- ja perusopetuksen koulukuljetusperiaatteet vuosittain ennen seuraavan lukuvuoden alkua.

Sivistyslautakunta päättää koko lukuvuotta koskevista oppilaiden (1. – 9. luokat sekä lisäksi Koskin esiopetus) kuljetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista. Sivistysjohtaja päättää muista oppilaiden kuljetukseen liittyvistä asioista.

Varhaiskasvatuspäällikkö päättää varhaiskasvatuksessa olevien esioppilaiden kuljetukseen liittyvistä asioista.

Koulukuljetuspäätöksissä muutoksenhakuviranomaisena (valitusosoitus) on Turun hallinto-oikeus.

Voimassaolo

Tämä Ulvilan kaupungin kuljetussäntö on voimassa 1.8.2026–31.7.2027.

Yhteystiedot

Tietoja kuljetusasioissa antaa sivistyksen palvelusihteerini Mari Rännäli, puh. 040 5537 429 ja esiopetuksen osalta varhaiskasvatuspäällikkö Maiju Oksanen, puh. 0400 134 656.